

Åvike bruk i Hässjö är ett av de äldsta järnbruken i Norrland. Det började anläggas redan 1685 av häradshövding Eric Teet, och fick sina privilegier 1686.

År 1721 härjade ryska trupper den svenska kusten, och de brände även ned Åvike med herrgård, boningshus och verkstäder. Men bruket byggdes snabbt upp igen.

En ny herrgård uppfördes omkring 1730.

Huset låg inbäddat i en vacker park och trädgård i bruksområdets norra del med storslagen utsikt över uddarna och havet.

Herrgården var uppförd i en våning med ett mittparti i två våningar och flankerades av två sidoflyglar. På 1820-talet gjordes en rejäl utbyggnad till två fulla våningsplan.

Huset rymde nu 15 rum och kök, däribland fem stora salar på övervåningen. Mot slutet av 1800-talet blev det populärt med snickarglädje och yviga verandor, och även Åvike herrgård byggdes till med en stor veranda i två våningar.

Samtidigt som herrgården utsmyckades härjade bruksdöden. Masugnen, som kommit till 1873, släcktes redan 1884, och 1901 var året för det sista smidet vid Åvike. Kvar fanns förvaltningen av ett stort jord- och skogsbruk. Men bruks- och herrgårdsepoken var oåterkalleligen över. På Murbergets friluftsmuseum i Härnösand väcktes tanken att flytta Åvike herrgård dit för att i lämpliga lokaler kunna visa

samlingarna av den västernorrländska
högreståndskulturen.

År 1927 köpte museet herrgården och den
ena flygeln, och samma år monterade man
ner byggnaderna och fraktade dem till
Härnösand.

Återuppförandet pågick sedan i flera år
innan kung Gustaf V kunde nyinviga
herrgården 1935.